

KRIŽEVAČKO NAKLADNIŠTVO U 2006. GODINI

MARJANA JANEŠ-ŽULJ

Gradska knjižnica Franjo Marković
A.G. Matoša 4, HR - 48260 Križevci
knjiznica-krizevci@kc.htnet.hr

Nastavljajući već uhodanu praksu, Gradska knjižnica "Franjo Marković" Križevci za svaki broj Crisa objavljuje novosti o nakladništvu s područja Grada Križevaca i okolnih općina: Gornja Rijeka, Kalnik, Sv. Ivan Žabno i Sv. Petra Orehovec, u tekućoj godini. Radi se uglavnom o monografskim publikacijama i neknjižnoj građi koja je sastavni dio zavičajne zbirke Crisiensia, dostupne u pretraživanju na našim web-stranicama: www.knjiznica-krizevci.hr. U zavičajnoj zbirci Crisiensia već preko trideset godina prikupljamo građu koja s različitih aspekata govori o povijesti, kulturi, gospodarstvu, događanjima i običajima kraja. Zavičajna zbirka je čuvar baštine jednog kraja i njezina je zadaća ne samo čuvati takvo knjižno blago za buduće generacije, nego i prezentirati ih široj čitalačkoj javnosti. Pri tom je važno poštivanje triju kriterija: da građa govori o kraju (Grad Križevci, općine: Gornja Rijeka, Kalnik, Sveti Ivan Žabno i Sveti Petar Orehovec), da je tiskana ili izdana na tom prostoru i da su autori vezani uz taj kraj. Krajem svake godine u Gradskoj knjižnici upriličena je i izložba nakladništva kojom se prezentiraju prikupljena izdanja u tekućoj godini.

Nakladništvo u Križevcima je u 2006. godini kvantitativno lošije od 2005. godine, ali ne i po važnosti izdanih publikacija. Potvrda tome je da u 2006. godini Križevci dobivaju veliku monografiju: Križevci i Kalničko prigorje: umjetnost, arhitektura, krajolici, koja doprinosi duhovnom u i kulturnom bogatstvu kraja i njegovoj kulturnoj i turističkoj prepoznatljivosti. S obzirom da vremena nisu sklona knjizi i da je potreban veliki trud i financijsko snalaženje kod izdavanja knjiga, sve pohvale autorima, prevoditeljima, urednicima, priređivačima, lektorima i nakladnicima na doprinosu našem zajedničkom kulturnom dobru.

U prvom dijelu članka predstavila sam djela (knjige, brošure, kataloge izložbi, grafičke mape, cd-izdanja, kalendare, godišnjake i školske listove) koja su izdana u Križevcima u 2006. godini (prema abecednom popisu autora ili naslova):

GVERIĆ, Višnja: 105. rođendan školske zgrade, Križevci: Osnovna škola Ljudevita Modeca, 2006., 128 str, ilustrirano, 29 cm.

Višnja Gverić, profesorica hrvatskog jezika u Osnovnoj školi Ljudevita Modeca u Križevcima imala je težak zadatak napraviti spomen knjigu u povodu 105. obljetnice pučke škole u Križevcima, kasnije Više pučke škole, Učiteljske škole, II. osnovne škole i danas Osnovne škole Ljudevita Modeca. Od kada je dana 18. kolovoza 1900. g. položen je kamen temeljac za novu školsku zgradu na početku Gornjeg grada u Križevcima, prema nacrtima Vinka Hlavinke, kroz 105. godina kroz njezine su učionice, hodnike, vježbaonice i zbornice prošle generacije i generacije učenika i profesora. Knjiga je svojevrsni zbir dokumenata i fotografija koje je autorica prikupila i odabrala i sadrži tek isječke tog dugogodišnjeg rada i djelovanja ove značajne obrazovne ustanove koja je odgojila i obrazovala mnoge generacije učenika.

HUSINEC, Franjo: Dr. Fran Gundrum Oriovčanin, prijevod sa hrvatskog na bugarski Rumana Božilova, Sofija: Akademsko izdateljstvo "Prof. Marin Drinov", 2006., 337 str., ilustrirano, 20 cm. (na bugarskom jeziku)

Opširno biografsko i bibliografsko djelo o životu i radu križevačkog gradskog liječnika, publiciste, prosvjetitelja, polihistora i humaniste, Frana Gundruma Oriovčanina, autora dr. Franje

Husinca, u izdanju Matice hrvatske Križevci, 2002. godine, po prvi puta je prevedeno na bugarski jezik. To je i prva prevedena knjiga Matice hrvatske Križevci. Autor je prikupio i sustavno obradio opširnu povijesnu građu vezanu za rad i život dr. Gundruma, povijesne prilike u Križevcima, te je ova je monografija vrijedan doprinos proučavanju i poznavanju povijesti hrvatske medicine izvan naše domovine.

KOVAČIĆ, Milivoj: Apatovačko vrelo, Zagreb: Badel 1862. d.d., 2006., 155 str, fotografije u boji, 30 cm.

Knjiga Apatovačko vrelo, autora Milivoja Kovačića, liječnika i planinara iz Koprivnice, monografsko je djelo posvećeno selu Apatovcu i apatovačkom izvoru ljekovite mineralne vode koja se u narodu oduvijek zvala apatovačka kiselica. Autor je godinama prikupljao materijal i dokumentaciju o apatovačkom vrelu i povijesti toga živopisnog kraja, koje je dokumentirao i serijom fotografija sa brojnih izleta planinara, čiji je i on član, apatovačkom izvoru na obroncima Kalničke gore.. Zahvaljujući Badelu 1862 d.d., koji 2002. godine u Apatovcu otvorio modernu punionicu mineralne vode, knjiga je ugledala svjetlo dana kao velika, ilustrirana i bogato opremljena monografija. Knjiga je opremljena iscrpnim potpisima pod slikama, izvorima građe i detaljnim popisom literature koji može biti koristan svakome tko želi dublje proučavati temu. Ovom knjigom autor doprinosi turističkoj, kulturnoj i gospodarskoj ponudu i prezentaciji kraja.

ODGOJ i škola: poruke XIV. Križevačkih pedagoških dana, Križevci: Hrvatsko pedagoški književni zbor, Ogranak Križevci, Ogranak Bjelovar, 2006.

Hrvatski pedagoško književni zbor i Ogranak Križevci, u zajedništvu sa ogrankom u Bjelovaru i u suradnji sa školama Koprivničko-križevačke županije te pod pokroviteljstvom Ministarstva prosvjete i športa Republike Hrvatske, Koprivničko-križevačke županije i Grada Križevaca, organizirali su u Križevcima 21. i 22. listopada 2005. g. XIV. Križevačke pedagoške dane. Ova je

publikacija zbornik radova sa toga skupa. Pohvalno je i hvalevrijedno redovito održavanje križevačkih pedagoških dana, trinaestih po redu, za što treba najviše zahvaliti prof. dr. Valentinu Puževskom. U ovom zborniku, uz pozdravnu riječ gradonačelnika Branka Hrga i "U spomen na prof. dr. sc. Antuna Mijatovića (1939.-2005.)" te pregleda njegovih objavljenih radova, sakupljeni su radovi 28 predavača, izvješća sa radionica, okruglih stolova i radnih grupa, okupljenih na zajedničkoj temi: škola budućnosti, učiti u ozračju nade.

POTOČNJAK, Ingrid: Jutarnje kupanje: sedam Saturnovih godina, Križevci: 4M, 2006., 121 str., 21 cm.; predgovor: Jelušić, Božica: Pitanje pjesme po sebi.

Ingrid Potočnjak pojavila se na pjesničkoj sceni sa prvom zbirkom pjesama kao vrsna pjesnikinja zrelog i dotjeranog izraza. Božica Jelušić je u predgovoru napisala: "Naša autorica srčano se prihvatila zadatka, ispisujući stihove ne za sviđanje, već za promišljanje, dajući nam na uvid graditeljsku, ucjeljujuću sliku svijeta koji zasigurno ima središte i priznaje mnogo staza, puteljaka i pravaca prema jednom jedinom okrep-ljujućem Izvoru... Njen je izraz ekonomičan, naizgled jednostavan, no uvijek u funkciji misa-onosti, refleksije o bitnome." Zato čestitam Ingrid Potočnjak i preporučam stiholjupcima zbirku pjesama Jutarnje kupanje: sedam Saturnovih godina, u izdanju 4M iz Križevaca.

VRABEC, Marica: Svi križevi dubovečki, Križevci; Hrvatsko podagoško-književni zbor; Gornji Dubovec: Župa sv. Margarete, 2006., 120 str., ilustrirano, 21 cm.

Profesorica Marica Vrabec, rodom iz Gornjeg Dubovca kraj Križevaca, prikupila je podatke o križevima i raspelima i njihovoj simbolici tijekom povijesti. Posebno je vrijedan drugi dio knjige gdje se nalaze fotografije i opisi svih križeva i raspela s područja župe sv. Margarete u Dubovcu a svaki je opis popratila poetskim zapisom ili kako sama naziva slikopoetskom minijaturom. Knjiga je zbir podataka o nevjerojatno

velikom broju križeva i raspela u dubovečkom kraju i opis stanja tog tradicijskog i sakralnog blaga.

ŽULJ, Nikola: Križevci i Kalničko prigorje. Umjetnost, arhitektura, krajolici: Križevci, Gornja Rijeka, Kalnik, Sveti Petar Orehovec, Sveti Ivan Žabno; Križevci: Veda, 2006., 224 str., fotografije u boji, 28 cm.

Fotomonografija Križevci i Kalničko prigorje sadrži umjetničku, arhitekturnu i prirodnu baštinu grada Križevaca i općina: Gornja Rijeka, Kalnik, Sveti Petar Orehovec i Sveti Ivan Žabno. To je reprezentativno i bogato opremljeno izdanje koje u riječi i slici pokazuje ono najvrjednije, najbolje i najljepše što grad Križevci i cijelo Kalničko prigorje mogu ponuditi u kulturno-povijesnom i turističkom smislu. Ova monografija, autora teksta i fotografija Nikole Žulja, daje bitan doprinos stvaranju prepoznatljivog geografskog, kulturno-povijesnog i duhovnog identiteta Kalničkog prigorja i na taj način doprinosi razvoju turizma cijelog kraja.

U predgovoru je autor napisao: Nadam se da će se dio toga uzbuđenja koje izaziva čudesan spoj prirodne i kulturne baštine Kalničkog prigorja prenijeti i na čitatelje-gledatelje knjige i da će Križevci i Kalničko prigorje biti jedna od ljepših knjiga na vašim policama u koju ćete uvijek rado zaviriti.

Knjiga na 224 stranica, tvrdog uveza i velikog formata, teksta i vrhunskih fotografija sadrži i popratnu građu: popis literature, sažeci na engleskom (Željka Kržek-Novosel, prof.), talijanskom (Ottone Novosel-Franz) i njemačkom jeziku (dr. Ljudevit Plačko), riječ pokrovitelja - gradonačelnika Branka Hrga i pogovor recenzenta prof. dr. Valentina Puževskog.

ŽUMBERAČKI krijes: kalendar 2007., Žumberački vikarijat Križevačke biskupije, 2006.

Žumberački vikarijat Križevačke biskupije i ove nas je godine obradovao svojim kalendarom: Žumberački krijes za 2007. godinu. Čitatelji će u njemu naći mnoštvo zanimljivosti: Grkokatolički

i Rimokatolički kalendar, crtice i vijesti iz života crkve, književna ostvarenja, In memoriam, kalendar proštenja i adresar župnih ureda Križevačke biskupije.

IZDANJA NOVI SVIJET, HRVATSKA, KRIŽEVCI:

LUBICH, Chiara: Umijeće ljubavi, Zagreb (Križevci): Novi svijet, 2006.

Chiara Lubich je utemeljiteljica i predsjednica Pokreta fokolara i djeluje na ekumenskom području. Zalaže se za jedinstvo, mir i duhovno zajedništvo među različitim religijama. U ovoj knjizi, petoj prevedenoj na hrvatski jezik, Chiara govori o ljubavi kao temeljnoj vrijednosti evangelizacije i afirmacije humanih vrijednosti društva. Kratki tekstovi koje sadrži ova knjižica uzeti su iz bogate baštine zapisa i govora Chiare Lubich, koja citira Ivana Pavla II.: Ljubav je nadahnjujuća iskra svega onoga što vi jeste, svega onoga što vi radite u svijetu.

INTERNETSKA IZDANJA:

CULTURE SHOCK: Digitalna fotografija, priručnik za radionicu, urednici: Sandro Novosel, Sergej Novosel, Hrvoje Belani, Križevci: Udruga P.O.I.N.T., 2006.; internetska adresa: www.krizevci.info

Priručnik Digitalna fotografija popratna je građa uz istoimenu radionicu koju su održali članovi Udruge P.O.I.N.T. Križevci, tijekom 2006. godine, u okviru kulturno-obrazovnog festivala Culture Shock. Priručnik objašnjava osnovne pojmove o digitalnom fotoaparatu, osnovu fotografske teorije i daje praktične savjete o fotografiranju, obradi i pohranjivanju fotografija.

CULTURE SHOCK: Internet - novinarstvo, priručnik za radionicu, urednici: Sandro Novosel, Sergej Novosel, Hrvoje Belani, Križevci: Udruga P.O.I.N.T., 2006.; internetska adresa: www.krizevci.info

Priručnik je popratna građa radionice Internet - novinarstva koju su održali članovi udruge P.O.I.N.T. Križevci, pod motom: Promicanje

obrazovanja, informiranja, novinarstva i tehnologija. U priručniku se obrađuju teme: kako sastaviti novinske oblike, kako pisati za Web, upute za rad na portalu Križevci.info i još mnogo korisnih stvari za sve koji žele nešto više znati o Internet-novinarstvu.

KATALOZI:

BALTIĆ, Hrvoje: izložba, 2006., predgovor Božica Jelušić, Đurđevac: Gradski muzej Križevci, 2006.

BEGOVIĆ, Božidar: I. samostalna izložba, 12. 1.-5.2. 2006., predgovor Zoran Homen, Križevci: Gradski muzej Križevci, 2006.

DETONI, Marijan: povodom 101. godišnjice rođenja (izbor radova), 20. travnja-7. svibnja 2006., predgovor Tonko Maroević, Križevci: Gradski muzej Križevci, 2006.

FORMA 2000. Ivanić Grad, izložba 14.09.-24.09. 2006., predgovor Maja Burger, Gradski muzej Križevci, 2006.

GODIŠNJA izložba: križevački likovni krug, 19. 5.- 4. 6. 2006., predgovor Zdenko Balog, Križevci: Gradski muzej Križevci, 2006.

HORVAT, Mirko: U carstvu flore, ulja na staklu, izložba 23.03.-02.04.2006., predgovor Božica Jelušić, Križevci: Gradski muzej Križevci, 2006.

MIHALIĆ, Ivan: Križevački štrukli, Križevci: 4M, Gornjogradsko kulturno i dobrotvorno društvo "Lipa", 2006.

STVARNIJE od stvarnog: hiperrealistička i neorealistička stremljenja na hrvatskoj likovnoj sceni, izložba 26. listopada-18. studenog, 2006., predgovor Zoran Homen, Križevci: Gradski muzej Križevci, 2006.

ŽUPA Uznesenja Blažene Djevice Marije, Gornja Rijeka Hrvatska, katalog napisao i uredio Josip Vragović, župnik, Gornja Rijeka: Župa U.B.D.M. Gornja Rijeka, 2006.

200 NASLOVA matice hrvatske, katalog izložbe u povodu Dana Matice hrvatske Križevci, predgovor: Martina Majdak, Križevci: Gradska knjižnica "Franjo Marković" Križevci, studeni 2006.

ZIDNI KALENDARI:

KRIŽEVCI, GRAD S DUŠOM, 2007, (1252. - 2007.) 755 godina, križevački motivi, križevački slikari, tekst i fotografije Ivan Mihalić, Križevci: 4M, 2006.

PERIODIČNA IZDANJA:

CRIS: časopis povijesnog društva Križevci, Križevci: Povijesno društvo Križevci, 2005., (god. VII., broj:1)

DOM: list dječjeg doma sv. Marka Križevčanina, odgovorna urednica s. Zinovija Kolić, Križevci: Dom sv. Marka Križevčanina, 2006.

GODIŠNJAK: za školsku godinu 2005./2006., Križevci: Gimnazija I. Z. Dijankovečkog, 2006.

IZVOR: list učenika OŠ Ljudevita Modeca, Križevci: OŠ Ljudevita Modeca, 2006.

KALNIČKI ŠLJIVAR: list učenika OŠ Kalnik, Kalnik: Osnovna škola Kalnik, 2005./2006.

KRIŽEVAČKE NOVINE: Neovisne novine Grada Križevaca i općina Kalnika, Sv. Ivana Žabno, Gornje Rijeke, Sv. Petra Orehovca; Sv. Ivan Zelina: Dioniz, 2006. (god I, broj 1, 2, 3,)

KLINČEK: list učenika OŠ Sv. Petar Orehovec, Sv. Petar Orehovec: OŠ, 2005./2006.

KRIJESNICA: list učenika OŠ Grigor Vitez, Sveti Ivan Žabno, OŠ Grigor Vitez, 2005./2006.

NOVI SVIJET: mjesečnik Pokreta fokolara, Križevci: Djelo Marijino-Pokret fokolara Križevci, 2006.

PLAMIČAK: list učenika OŠ Sidonije Rubido-Erdödy, Gornja Rijeka: OŠ Sidonije Rubido-Erdödy, 2005./2006.

SVETI KRIŽ: list križevačkih župa, Križevci: Župa Majke Božje Koruške i sv. Marka Križevčanina, 2006. (god. V., broj: 1,2,3)

ZVONO: školski list učenika OŠ "Vladimir Nazor", Križevci, OŠ "Vladimir Nazor", 2005./2006.